

Nieuwsbrief 2023-03 (maart), regio Den Bosch

Introductie

Dag lieve mensen allemaal,

De vorige maand vertelde ik in de introductie over een activiteit die we in de regio organiseren, namelijk het wandelen en fietsen met GPS en zo.

Nu wil ik graag **het pelgrimeren voor de jeugd** wat extra onder de aandacht brengen. Op 26 februari jl. was er een overleg in Vessem over "hoe nu verder met het pelgrimeren voor de jeugd?"

Hieronder volgt een kort verslagje:

Zondagmorgen 26 februari komt Henk Murracij mij thuis ophalen om naar de Pelgrimsherberg in Vessem te gaan voor een overleg over pelgrimeren voor de jeugd.

Dit keer, en dat is nieuw, is dit overleg samen (ter wederzijdse ondersteuning en inspiratie) met de mensen in Vessem waar al sinds 2008 met jeugd wordt gepelgrimeerd.

Voornameijk met groep 8-leerlingen van scholen in de omgeving van Vessem.

Het is een koude, maar heerlijk heldere zonnige dag en de route binnendoor naar Vessem is erg mooi. Henk heeft de ingrediënten voor een smakelijke lunch meegenomen en bij aankomst smeren we de broodjes en wordt een en ander voor de ontvangst van de (in totaal 18) deelnemers klaar gezet. De Vessemsse kant heeft voor soep gezorgd. Zo kunnen we om 12 uur beginnen met een gezamenlijke lunch en gaan we daarna aan de slag!

Voor de lezer hierbij nog wat achtergrondinformatie:

Henk Murracij en Mientje van de Graaf hebben het pelgrimeren met kinderen in onze regio Den Bosch op de kaart gezet.

Zij hebben contacten met scholen en in de nabije toekomst ook met andere organisaties die belangstelling hebben voor het concept.

U heeft zo nu en dan in de Nieuwsbrieven hierover kunnen lezen en er was aandacht voor het pelgrimeren voor de jeugd op een regio-najaar-overleg.

Henk en Mientje hebben er ook voor gezorgd dat er een groep begeleiders is, mensen die steeds paraat

staan als er weer afspraken met scholen zijn gemaakt om daadwerkelijk met een groepje kinderen "op pad te gaan".

Nieuwe begeleiders zijn trouwens van harte welkom, dus mocht u interesse hebben, neem dan met de regiocommissie contact op en dan komt er zeker een vervolg.

Verder zijn er wat mensen die als een soort klankbord en ondersteuning bij de activiteiten van Henk en Mientje betrokken zijn.

Eén van die mensen (Jan Jochems) neemt ook deel aan een landelijke werkgroep van het Genootschap van Sint Jacob, omdat het landelijk bestuur de waarde van pelgrimeren voor de jeugd onderschrijft en bij alle regio's graag onder de aandacht brengt en zo mogelijk praktisch ondersteunt.

Na het welkom van de voorzitters wordt er teruggekeken op de activiteiten van het afgelopen jaar, met name wat de scholen en de kinderen zelf van hun pelgrimsdag vonden.

Belangrijk is opnieuw de vraag naar de doelstelling. Genoemd wordt onder andere: de kinderen stimuleren tot nadenken.

Beweging, Bewustwording en Belangstelling zijn kernbegrippen.

Een aantal praktische punten passeren: Er zijn veel begeleiders nodig, zeker als de vraag groot wordt. Het Fioretti College komt met een verzoek om dit jaar met 270 (?) leerlingen (binnen één week) te pelgrimeren.

Verder is er een vraag van het Bisdop Den Bosch ten aanzien van jeugd met betrekking tot het Vormsel.

Aan welke eisen zouden nieuwe (en bestaande?) vrijwillige begeleiders moeten voldoen? Verdere aspecten zoals verzekering en verklaring gedrag, enz. komen even aan de orde.

Iemand suggereert dat we misschien een beroep kunnen doen op de pelgrims naar Rome club.

Maar vandaag is de vraag vooral: hoe gaan we verder?

De deelnemers worden verzocht om hun meningen en ideeën op een vijftal flappen te zetten met elk een eigen onderwerp.

Het was een levendige uitwisseling en **een paar zaken** die genoemd zijn wil ik hierbij laten zien om u een beetje een idee te geven wat er zoal speelt.

1. Wat ging goed?

- De voorbereiding in de groep
- Match begeleider/kinderen
- Vragen - interactie met begeleider
- Tochten worden goed uitgezet

2. Wat kan beter?

- Voorbereiding op school is cruciaal!

3. Wat kunnen we beter niet meer doen?

- Maximale afstand wandeling is 12 km., dus beter niet méér km's
- Groepen groter dan 3 á 4 (groep van drie kinderen met één begeleider werkt het beste)

4. Wat is je idee voor verdere ontwikkeling van pelgrimeren voor de jeugd?

- Gebruik maken van (dramatische) expressiemogelijkheden
- Veel aandacht voor "natuur" in de breedste zin!
- Aandacht voor eigentijdse problemen (milieu, armoede, oorlog, vrede, enz. (filosoferen met kinderen)
- Meer aandacht voor de route, landschap en geschiedenis

- "scholing" begeleiders i.v.m. vragen stellen/contact maken
- Mogelijk ook studenten van opleidingen die te maken hebben met muziek/spel/expressie e.d. om mee te denken/doen van uitdagende activiteiten die leerlingen aanspreken
- Ouders betrekken bij het gebeuren (niet voor de begeleiding van wandelingen, maar misschien aanvullende/ondersteunend rol op school en of in praktische zin)
- Ander concept voor grotere groepen en/of meerdaagse activiteiten
- Pelgrimeren voor de jeugd zou meer ingebed kunnen zijn tijdens schoolactiviteiten zoals levensbeschouwing

5. Welke vraag zou je beslist de jeugd onderweg willen stellen?

- Waar wordt je blij van?
- Welke vraag zou je aan ..... willen stellen?
- Wat is voor jou belangrijk in je leven, nu en in de toekomst?
- Ga je de volgende keer weer mee?
- Hoe zou jij de wereld mooier willen maken?
- Voel je dingen goed aan? Voorbeelden?

Na deze uitwisseling maken we een heerlijke wandeling in de omgeving van de pelgrimsherberg. Na terugkomst volgt een samenvatting van hetgeen er op de flappen is geschreven en worden er verhelderende vragen gesteld.

We sluiten af met een borrel en kijken terug op een plezierige middag.
Vervolg??

Wilt u reageren op dit verslagje, wilt u meer weten, wilt u begeleider worden, wilt u op een andere manier betrokken zijn bij het pelgrimeren voor de jeugd, laat het ons weten: [regiomail Den Bosch](mailto:regiomail@denbosch.nl).

Tot slot heb ik een vraag voor de leden in de regio, die niet direct met het vorige onderwerp te maken heeft, maar wat misschien leuk is om te ondernemen.

Namelijk, wat zou u er van vinden als we op een dag een bijzondere regiowandeling organiseren?

Een aangepaste wandeling met bijvoorbeeld onze (klein)kinderen. Met aanspreekbare onderdelen voor de kinderen en een gezellig samenzijn/samen wandelen.

Misschien tijdens een vakantieweek in de zomer of najaar? Of gewoon op een zaterdag zoals we onze maandelijkse wandelingen hebben.

Ben heel benieuwd wat u daar van vindt en/of u misschien andere leuke/mooie ideeën heeft voor een levendige [regio Den Bosch](http://www.denbosch.nl).

Marianne

Ondertussen in de Bossche regio

Camino café

Hoi allemaal,

Op woensdag **8 maart** is er weer een camino café in de regio Den Bosch.

Het café start om 19.00 uur en duurt tot ongeveer 21.00 uur.

Het camino café wordt gehouden in het Mariapaviljoen,

Burgemeester Loeffplein 70a,
5211 RX 's-Hertogenbosch.

Consumpties zijn voor eigen rekening. **Graag** per consumptie, of aan het einde van de avond alles, **bij de bar afrekenen**.

Mocht je nog vragen hebben, stuur dan een mail naar het [Camino Café Den Bosch](#).

Groetjes,
Esther Kuijsters

Wat vind je van het camino café?

Eind 2018 zijn we gestart met het caminocafé. We hoopten op 3 bezoekers, het werden er 30. Blijkbaar waren er dus meer mensen die na hun camino graag met andere pelgrims wilden praten over hun belevingen onderweg. En er waren ook veel nieuwe pelgrims die hun weg vonden naar het café om van anderen tips te krijgen over hun camino. Meestal zijn er meer wandelaars dan fietsers.

In de coronatijd hebben we het café een aantal maanden online gedaan en ook dat waren goed bezochte avonden.

Ondertussen zijn we 4 jaar verder en geniet ik nog steeds van elke café avond. Het is fijn om mooie verhalen van anderen te horen en het is fijn om nieuwe pelgrims op weg te helpen. Ooit zei iemand dat ze er door het caminocafé een nieuwe familie bij had, een pelgrimsfamilie, zo voelt dat ook voor mij.

In de tijd van het onlinecafé hadden we elke maand iemand anders die iets vertelde over bijv. zijn tocht naar Santiago, vanuit huis of vanaf een ander startpunt.

Dit zouden we natuurlijk ook kunnen doen in het gewone café. Daarom onze vraag aan jullie.

- Vinden jullie het fijn als er iemand iets komt vertellen over?
- Over welke onderwerpen wil je graag iets horen?
- Zou je een keer iets willen vertellen over jouw camino, of over wat je zeker niet mee moet nemen of juist wel, of over andere paden hier in Nederland, of.....?

Laat het ons weten via de mail: caminocafedenbosch@gmail.com of kom langs in het café op elke tweede woensdag van de maand in het Mariapaviljoen in Den Bosch.

De volgende café avond is op woensdag 8 maart tussen 19.00 en 21.00 uur.

Groetjes, Esther en Rinse

Pelgrimeren voor de jeugd

Op zaterdag 18 maart a.s. wordt er gepelgrimeerd met 18 vormelingen, 5 begeleiders vanuit de vormselwerkgroep, 2 ouders en de pastoor van de parochie Stiphout, Mierlohout en Helmond West. Een mooie nieuwe stap die ontstond doordat het Bisdom van Den Bosch de werkgroep pelgrimeren voor de jeugd benaderde en de regio Den Bosch gevraagd heeft om een pelgrimage te organiseren voor de parochie Stiphout, Mierlohout en Helmond West.

Voorjaarsbijeenkomst regio Den Bosch

Op zondag 2 april 2023 wordt onze voorjaarsbijeenkomst gehouden.

De locatie is het Damiaancentrum, Schijndelseweg 46, 5491 TB Sint-Oedenrode.

Het definitieve programma is nog niet volledig bepaald, maar vanaf 09.00 uur verzamelen we in het Damiaancentrum. Om 09.30 uur start de ochtendwandeling en de (voorlopig laatste) workshop wandelen met GPS (inmiddels volgeboekt).

Van 12.00 tot 13.00 uur is de lunch.

Vanaf ca 16.00 uur is er camino café.

Het programma tussen 13.00 en 16.00 uur moet nog definitief afgesproken en vastgesteld worden.

Zodra dit bekend is, ontvang je een aparte uitnodiging.

Aangezien het Damiaancentrum niet een eigen catering functie heeft, zijn we voor de koffie en de lunch op ons zelf aangewezen.

Graag vragen we vrijwilligers om te helpen tijdens de voorbereidingen voor de lunch en de pauzes en het café.

Aanmelden graag vóór 27 maart 2023 [via de regiomail](#).

Dagboekfragment

In 2008 liepen Antje en Piet van den Tillaart de route over de GR 3 en GR 13 via Vezelay naar Le Puy en Velay.

3 september 2008

Vanmorgen toen we in Champs-sur-Yonne opstonden, regende het. Dat was een tegenvaller maar och we moesten nog aankleden, eten en afrekenen. Toen de zakken gepakt stonden en we klaar waren met eten, regende het nog steeds. Dus eerst maar eens een grand café bij het hotel. Lekker nog een half uurtje gezeten maar droog was het toen nog niet. We hadden al besloten om langs de rivier te lopen en niet over de wijngaardhellingen. Die paden zijn bij regen ook erg glad en nat. Blijkt als we bij het fietspad aankomen dat het een stuk is van de fietsroute over Oude Jacobswegen naar Santiago. We snappen nu waarom mensen op de fiets gaan: lekker vlakke paden en mooi geasfalteerd en het stikt er van de bankjes!!

Na ongeveer 5 km drinken we chocolade en thee bij de camping. Als we willen aanlopen stopt het met zachtjes regenen. Dus ook de regenbroek aan en toch maar verder over het fietspad. In Cravant gaan we naar het Office du Tourism en vragen een stempel (ja ook dat doen we weer) en

of er een Chambres d'Hotes is in Arcy-sur-Cure. Die blijkt er te zijn en ik spreek met de gastheer af dat we er rond 4 uur zijn. Ze willen ons graag ontvangen maar zitten in een verbouwing van de woning. En morgen om 8 uur wordt er een nieuwe trap geplaatst. Wij vinden het niet erg, we zijn allang blij dat we niet weer in een hotel hoeven. We lopen nog 3 km door de regen en komen dan in Accolay. We hadden gehoopt even binnen iets te kunnen eten maar het restaurant blijkt op woensdag niet open te zijn! Dus kopen we een broodje bij de epicerie en gaan op een bankje bij de kerk zitten. Er zit gelukkig een afdak boven zodat we nog enigszins droog zitten. We zetten thee om nog wat warm te worden maar bij mij lukt dat niet echt. Na een half uur heb ik het steenkoud en lopen we weer verder. Het regent nog steeds erg hard en dat is jammer want we lopen door een prachtig stuk bos. Daar geniet je door de regen een stuk minder van. Om 3 uur zijn we in Bessy-sur-Cure en moeten we nog 3 km. Die lopen we over de weg en dan zijn we rond 4 uur bij onze gastheer en gastvrouw in Arcy-sur-Cure.

Als we binnen komen is het echt een verbouwingshuis. Maar de gastheer verzekert ons dat het er boven heel anders uitziet. Na het ophangen van alle natte spullen en een kopje thee worden we naar onze kamer gebracht. Of je in een andere wereld terecht komt! Een prachtige kamer met een soort zitkamer ervoor en een geweldige douche met een sproei installatie waar van alle kanten water uit komt. Wat een heerlijk onderkomen en Steve en Chriss zijn hele aardige mensen. Ze hebben een feestje vanavond en we kunnen gewoon aanschuiven. We zitten dit bericht te maken en ze komen steeds vragen of we niets tekort komen. Hopelijk is het morgen droog en zijn we een beetje op tijd in Vezelay.

Antje en Piet

En dan nog even dit ...

Zen en reizen

Wie gaat laat achter.

De kleine eindigheid van thuis, de klok, het bed, de regels.

Een leven -dat te dragen was- hangt aan de kapstok, als een jas.

Ver weg zingt een wereld.

Reizen is een wakker worden.

Het huis, dat als een tweede huid beschermde, beneemt niet meer het zicht.

Het vel zit ruimer.

Hoofden, verdoofd door gewoonte, gaan open voor de storm.

Alles nieuw.

De vorm van bomen.

De kleur van lucht.

Geuren en gebeurtenissen worden haastig opgeborgen in het geheugen.

De dag, die blanco was begonnen, is 's avonds tot de rand gevuld.

Dan valt de nacht.

Slappend in een nergens.

Dromen waar we thuis voor schuilen weten ons opeens te vinden.

Losgemaakt uit het verband van plaats en tijd besluipen ons herinneringen, nu wij ver en veilig zijn.

De duisternis geeft licht.

Welkom Thuis.

De zon komt op, een ongetelde dag, geen naam, geen datum.

De tijd heeft zich bevrijd van ons en van wat we moesten doen.

Een stille kust.

Een man.

Een ezel.

Leven wordt aanwezig zijn.

Bestaan is hier genoeg.

Hoe kan dezelfde mens als thuis, onrustig en gedreven, zo rustig drijven in de tijd?

Reizen.

Als in een rivier.

Wissewasjes weggewassen

Routines van ons afgespoeld.

Het oude leven in een zeef, terwijl het water stroomt.

Een zelf, een ik, dat was bedekt geraakt met alledaagse dingen
komt onverwacht te voorschijn.

Pas wie gaat, ziet om.

Elke stap vooruit schept nieuw en breder perspectief, een beeld dat
telkens vreemder wordt.

Completer.

Maar sawas blijven sawas.

Een groen dat elders niet bestaat, en woordeloos wordt ondergaan.

De rijkdom is het onbeschrijflijke: dat het hier en nu bestaat, maar
niet mee te nemen is.

Het zien, het moeten verliezen, en weten dat dit leven is.

Een onverwachte vrede.

De sawa gaat, maar laat een stilte na waarnaar men later terug kan
keren.

De wereld laat te raden over, voor wie vergeet wat hij al wist.

Dan ligt er achter elke berg een niet veroverd vergezicht,
dat, ongezien, vermoeide voeten aanzet tot een nieuwe klim.

De horizon blijft altijd even ver.

Is dat een reden om te blijven, of een reden om te gaan?

Thuis wacht de kapstok.

De oude jas zal passen.

Dat is straks het laatste raadsel, na die wonderlijke reis.

Onbekende dichter (aangeleverd door Antje vd Tillaart)

De Regiocommissie Den Bosch

Marianne, Theo en Rinse

Reacties en bijdragen aan de nieuwsbrief [zien we graag via de regiomail tegemoet.](#)

Bij voorkeur vóór/op 24 maart 2023